

ПРЕС КЛИПИНГ

18. јул 2019.

НАСЛОВИ

Прогнозе ММФ: Остадосмо без радника због старости(стр.3)

Упола мање инвалидских пензионера(стр.3)

Труднице и породиље добиле директну линију за притужбе на послодавце(стр.5)

Плате сигурне свим научницима(стр.5)

У Србији по два посла ради скоро 200.000 људи(стр.6)

Радници "Фијата" у Крагујевцу на плаћеном одсуству месец и по дана(стр.7)

ММФ упозорава: Србија би могла да остане без петине радника у наредних 30 година(стр.8)

Послодавци углавном поштују право на годишњи одмор(стр.9)

Прогнозе ММФ: Остадосмо без радника због старости

ММФ о смањењу броја становника у овом делу Европе: У наредних 30 година због старења и миграција Србије је у групи земаља у којима би радна снага могла да опадне за 20 процената ЗЕМЉЕ централне, источне и југоисточне Европе могле би у следећих 30 година да се суоче са снажним смањењем радне снаге, упозорио је Међународни монетарни фонд. Популација у земљама овог региона, укључујући и Турску, до 2050. суочиће се са падом броја становника за 12 одсто због старења и миграција, истакао је Тао Џанг, заменик генералне директорке ММФ, на међународној конференцији "Демографија, запошљавање и раст: Управљање будућношћу у централној, источној и југоисточној Европи".

Истраживање ММФ предвиђа да ће Бугарска, Летонија, Пољска и Украјина забележити највећи пад радне снаге, већи од 30 одсто, до 2050. године, преноси портал Емергинг Еуропа.

- Али и у неким бољим случајевима, какви су Словачка или Србија, радна снага би могла да опадне за 20 процената до 2050. године. Емиграција је погоршала проблем смањења радне снаге и убрзала старење држава - наводи портал.

Џанг је упозорио да то значи да ће радна популација морати да издржава више него двоструко већи број старијих особа него што то тренутно чини.

- Ти демографски изазови могли би значајно да успоре економски раст - оценио је он. - Смањење понуде рада и нижа продуктивност старијих радника, заједно с већим притиском на јавне финансије, могли би земље да коштају око један одсто БДП-а годишње.

Упола мање инвалидских пензионера

Ј. Ж. С.

У последњих двадесетак година све мање оних који пензију стичу због губитка радне способности. Званична статистика Фонда ПИО показује да њихов број опада из године у годину ЛАЖНА медицинска документација, али и фалсификовање личних докумената најчешћи су начини до којих се претходних година долазило до лажне инвалидске пензије у Србији. Протеклих деценија је у овај бизнис био укључен велики број људи од службеника у ПИО, доктора у здравственим установама, до лекара вештака у Фонду. Трогодишња ревизија инвалидских примања, али и многе друге унутрашње контроле знатно су смањиле број превара, а званична статистика Фонда ПИО показује да број инвалидских пензионера у Србији опада из године у годину.

Свака неправилност која се примети у раду службеника било које државне институције прослеђује се Министарству унутрашњих послова. Такав је поступак и у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање. Од тог тренутка целокупна процедура прелази у руке полицијских инспектора.

Још један у низу откривених случајева корупције приликом добијања инвалидске пензије последњих година десио се недавно у Нишу када су три особе ухапшене због постојања основа сумње да су извршиле кривично дело трговина утицајем, док је против једне особе поднета кривична пријава за исто кривично дело. Ухапшени су лекар специјалиста Специјалне болнице

за психијатријске болести "Горња Топоница", док је против лекара специјалисте-вештака органа вештачења у првостепеном поступку Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање поднета кривична пријава.

Осумњичени се терете да су узели 3.500 евра, а сумња се да је овај лекар потом коришћењем свог службеног положаја и претпостављеног утицаја, посредовао код свог колеге лекара-вештака у ПИО да донесе позитиван налаз у остваривању права на инвалидску пензију једној особи.

ПИО фонд је на иницијативу претходног министра за рад Александра Вулина од 2014. до 2017. урадио контролу примања за која се сумњало да нису одобрена по закону. Закључно са 31. децембром 2017. године на основу ових контрола укинута је 360 лажних инвалидских пензија. То, међутим, не значи да инвалидске пензије неће и убудуће бити под лупом надлежних. Напротив, у складу са Законом о ПИО, фонд може да их контролише када год се за то укаже потреба. То се односи на случајеве промена у стању инвалидности које су од утицаја на остваривање овог права. Контрола је тада утврдила да се до неоснованих инвалидских пензија најчешће долазило на основу лажне медицинске документације, која је достављана фонду на вештачење у поступку остваривања права.

Многи су том приликом остали без примања пошто се нису одазвали позиву ПИО фонда на преглед ради поновног утврђивања стања инвалидности. Све до окончања овог поступка, односно док се не јаве на поновни преглед, инвалидски пензионери не могу да остваре право ни на старосну пензију.

Уколико се код корисника инвалидског примања утврди да постоје промене, које су од утицаја на право на пензију, тачније не постоји потпуни губитак радне способности, престаје му право. Он тада може да оствари право на старосну пензију, уколико испуни за то законом прописане услове.

У укупном броју пензионера оних који су потпуно изгубили радну способност је око 17 одсто, старосних је око 63, док је породичних пензионера 20 процената. Пре двадесетак година инвалидске пензије су чиниле трећину укупног броја свих тадашњих корисника.

ДИЈАГНОЗА

ЈЕДАН од најупечатљивијих случајева лажне инвалидске пензије је случај човека који је имао озбиљну дијагнозу на основу које му је и она додељена. После тога је фалсификованом личном картом, здравственом књижицом и осталим документима излазио пред лекарску комисију уместо других и добио још две инвалидске пензије. Запослени у сектору за медицинско вештачење приметили су да се једна особа, која је заиста болесна, са видљивим знацима оперативних захвата, у више наврата појављивала на лекарским комисијама.

ПОДНЕТО 16 КРИВИЧНИХ ПРИЈАВА

ТОКОМ последње ревизије у фонду је прегледана 3.961 инвалидска пензија, код 3.677 је потврђен првобитни налаз, а код 284 није. На преглед се није одазвало 160 пензионера, те су им примања укинута, а за 16 случајева списи предмета су прослеђени тужилаштву, ради покретања кривичне пријаве.

Труднице и породиље добиле директну линију за притужбе на послодавце

Танјуг

На сајту Министарства биће објављен посебан списак послодаваца код којих се докаже да су трудницама и породиљама ускратили права која им припадају. Труднице и породиље ће све неправилности из области рада и послодавце који крше закон и тиме им ускраћују законска права моћи убудуће да пријаве на телефон Министарства рада - 0800 300 307.

Ова опција је успостављена на захтев министра рада Зорана Ђорђевића, а поред тога на сајту Министарства у оквиру категорије „Регистри“ биће објављен посебан списак свих оних послодаваца код којих се докаже да су прекршили закон и радницама, односно породиљама и трудницама ускратили права која им припадају.

Детаљни план када је у питању решавање проблема из области рада са којима се сусрећу труднице и породиље договорен је на данашњем састанку са удружењима која представљају маме и труднице.

Како је саопштено из Ђорђевићевог ресора, на састанку је представљен проблем са којим се сусрећу маме и породиље на послу.

" Како бисмо стали на пут грубом кршењу њихових права одлучили смо да кренемо у интензивне инспекцијске надзоре и да уведемо лакши начин за пријаву неправилности. Држава брине о мамама, желимо да им помогнемо и да их заштитимо", рекао је Ђорђевић.

Послодавци који крше њихова права морају, казао је, да буду представљени јавности како би сви знали ко су ти који женама дају отказ када сазнају да су трудне или се врате са породиљског одсуства.

"Уз помоћ појачаних инспекцијских надзора и медијске кампање верујем да ћемо успети да станемо на пут онима који крше закон", рекао је министар и додао да је дијалог између Министарства и невладиног сектора веома важан у решавању овог проблема.

Директорка Центра за маме Јована Ружичић истакла је да је ово веома добра иницијатива која ће значити трудницама и породиљама у Србији.

„Подржавамо сваку иницијативу која ће помоћи мамама да остваре своја права," рекла је Јована Ружичић и додала да ће договорено решење побољшати и знатно убрзати начин пријављивања кршења права којима су труднице и маме изложене.

Плате сигурне свим научницима

В. Н.

Применом двају закона о науци решени вишегодишњи проблеми у овој области. Новац ће морати да оправдају резултатима који ће бити стручно утврђивани УСВАЈАЊЕМ Закона о Фонду за науку и Закона о науци и истраживањима учињена су два кључна корака у реформи ове области. Из Владе поручују да су решили и један од најважнијих проблема који је оптерећивао младе истраживаче - а то су њихове плате.

- Овим законом се решава институционално финансирање истраживача, да не зависе више од тога да ли су прошли на неком пројекту или не. И то је већ дуго захтев научне заједнице - каже за наш лист проф. др Владимир Поповић, државни секретар у Министарству просвете, науке и технолошког развоја. - Институционално финансирање не значи да ће истраживачи добијати средства, а да за њих неће морати да остварују резултате. Биће дефинисано шта се очекује као резултат институционалног финансирања.

Поповић најављује да ће матични научни одбори одобравати и евалуирати програме институционалног финансирања.

- Такође, кроз програме које финансира Министарство ће се финансирати и истраживачи са факултета који нису у настави, као и трошкови истраживања за универзитете и факултете - истиче наш саговорник. - Истраживачи у институтима ће имати фиксну плату у функцији научног звања, али ће се на основу својих резултата и кроз пројекте Фонда за науку борити за додатна средства.

Наш саговорник додаје да је створен и законски оквир за оснивање нових института и као пример наводи Институт за информационе технологије у Крагујевцу, који је основан пре месец дана. Отворена је и могућност да се део института бави и пословима важним за државу, јер су неки од њих зато и основани. Он истиче и да је решено и научно ангажовање докторанада и додаје да је за протеклих годину дана на пројекте примљено више од 1.150 младих истраживача.

Проф. др Владимир Поповић најавио боље услове за докторанде

ПОЗИВ ЗА МЛАДЕ ИСТРАЖИВАЧЕ

ПРВИ позив за изузетне пројекте младих истраживача је већ расписан и отворен је до 2. септембра - каже Поповић. - До краја године ће бити још позива преко Фонда за науку.

ПОЛИТИКА ONLINE

У Србији по два посла ради скоро 200.000 људи

Раст цена, који је учестало већи него што је стопа раста зарада, најчешће утиче на запослене да потраже још један извор месечних прихода

Аутор: Марија Бракочевић

За фотографије изгледа увек има посла. Они могу да зараде и мимо званичног радног времена. Тај други, хонорарни посао, углавном одрађују на свадбама и разним догађајима где некада дневно могу да узму и до 200 евра. Тако већ годинама ради С. К. из Београда који је званично запослен на порталу који прати вести из забаве. Са платом од око 48.000 динара не може, како каже, комотно да преживи месец, јер само на комуналне режије мора да издвоји трећину зараде. Због тога је принуђен да ради и викендом.

– Мука ме је натерала да радим два посла. Рецимо, моја зарада је испод републичког просека, а за десетак хиљада виша од минималне потрошачке корпе у Србији. Срећом, имам посао за стално, а предност видим и у томе што волим то што радим. Рад на два фронта има и безброј мана, а главна је то што немам ниједан слободан дан у недељи. Морам нон-стоп да радим, јер сам принуђен – каже овај фотограф.

Према најновијим подацима Европске статистичке агенције, два посла у Србији ради безмало 200.000 људи. У последњих девет година тај број се повећао око 80 одсто што је Србију поставило на готово сам врх листе која показује тренд раста радника који имају додатну зараду. Тако, рецимо, број радника, који има додатни посао, повећан је 79,9 одсто и то када је реч о запосленима који имају између 15 и 64 године, односно 80,7 процената кад су у питању особе старе између 15 до 74 године. Уз то, Евростат наводи и да у Србији има више људи који су спремни да раде два посла него што је то случај у Аустрији, Белгији и Црној Гори.

Стручњаци истичу да је у Србији месечна потрошачка корпа већа од просечне зараде, што потврђује чињеницу да је грађанима заиста потребно да раде више послова како би могли да преживе. Тако, рецимо, у априлу ове године просечна потрошачка корпа износила је 71.831,24 динара, а минимална потрошачка корпа 37.453,08 динара, док је просечна нето зарада била 54.645 динара.

– Већина њих има мање приходе, од онога колико им треба да би могли да покрију животне потребе, па зато мора да нађе додатни посао. С друге стране, ако се упореде цене у односу на прошлу годину, приметан је њихов раст који је већи него што је стопа раста зараде. И тако је из године у годину. И то и те како утиче на запослене да траже други посао. Осим тога, много грађана у Србији је задужено у банкама јер су кредитима куповали станове или аутомобиле. Њихова једна плата никако не може бити довољна да покрије и дуг и основне трошкове живота, тако да су принуђени да траже још један посао – објашњава проф. др Владимир Гречић, додајући да то није само одлика људи са нашег поднебља. На исти начин често размишљају и други народи, чак и Американци.

– Кад сам их питао о томе да ли им је потребан и други посао, казали су ми да им један посао служи да задовоље своје потрошачке потребе, а други да покрију кредит. Код нас постоје и запослени који нису довољно искоришћени на радном месту а имају нижа примања, па и они често траже додатни посао. То су, народски речено, људи из категорије „мало га послодавац плаћа, па мало и ради”, а имамо доста и мајстора и занатлија, који траже додатне изворе зараде – истиче Гречић.

Ако је судити по огласима за посао, тренутно се најчешће траже преводиоци, фотографи, шанкери, возачи, магационери, дадиље, електричари, неговатељи старијих, фризери, шминкери, а то су углавном занимања којима се људи често баве и ван радног времена.

У омладинским задругама истичу да такозвани парт-тајм послови нису често у понуди. Уколико неко већ има посао, а жели да себи повећа приходе, најпривлачнији су послови који се раде до четири сата.

– Највише нудимо послове са стандардним радним временом од осам сати. Послови до пола радног времена су изузетно ретки, али имамо и њих у понуди. То су углавном физички послови или разне промоције – кажу у Омладинској задрузи „Доб” из Београда.

Радници "Фијата" у Крагујевцу на плаћеном одсуству месец и по дана

У компанији "Фијат Крајслер аутомобили" (ФЦА) у Крагујевцу синоћ је привремено прекинута производња модела "фијат 500Л", а запослени ће до 3.

септембра бити на плаћеном одсуству и колективном годишњем одмору, месец и по дана речено је Фонету у фабричком синдикату.

Председник Самосталног синдиката ФЦА Зоран Марковић је рекао је Фонету да су радници добили решења за плаћено одсуство и коришћење летњег дела колективног годишњег одмора. За време плаћеног одсуства запослени ће примате 65 одсто редовне зараде док ће им годишњи одмор бити плаћен у складу и са Колективним уговором и Законом о раду, рекао је Марковић. Компанија ФЦА се није огласила поводом најновијег прекида производње који ће трајати дуже од месец и по дана, а према незваничним информацијама пауза је последица слабе продаје модела 500Л на домаћем и страном тржишту.

Према слободним проценама, у крагујевачкој фабрици аутомобила током ове године, произведено је 25.000, а очекује се да ће укупна годишња производња бити око 40.000 возила. На захтев ФЦА Влада Србије је раније одобрила могућност за додатних 87 дана плаћеног одсуства поред законског максимума од 45 дана годишње.

По том основу, током ове године, запослени у ФЦА на плаћеном одсуству могу бити укупно 132 дана, што уз годишњи одмор, државне и верске празнике износи око 160 радних дана.

ММФ упозорава: Србија би могла да остане без петине радника у наредних 30 година

АУТОР: Маја Ђурић

Извор: Н1

А каква је будућност земаља централне и источне Европе када је реч о радницима, тржишту рада и миграцијама? Истраживање које је урадио ММФ показује да ће проценат радне снаге у Србији пасти за 20 одсто, ако држава не повуче неке од системских мера - ојача права радника или ако не дође до повећања зарада како у јавном тако и у приватном сектору.

Драматично смањење радне снаге. Земље региона суочиће се са тим проблемом у наредних тридесет година - то је последње упозорење које стиже из Међународног монетарног фонда, чије истраживање показује да ће сваки четврти радник у региону "нестати" услед миграција или због старења.

Не води се рачуна о правима радника

Иако Србија већ сада има миграције радника, према прогнозама ММФ-а, ризик који следи до 2050. ће знатно пореметити домаће тржиште рада.

"Међународни монетарни фонд је предвидео да ће Бугарска, Летонија, Пољска и Украјина забележити највећи пад радне снаге и то већи од 30 одсто, у наредних 30 година, док би у Србији радна снага могла да падне за 20 процената. Ипак, из ММФ-а уверавају да решења постоје, а само нека која наводе су подизање старосне границе за пензионисање, охрабривање жена и старијих радника за улазак на тржиште рада и технолошки напредак".

Извор: Н1

Да је сценарио о ком говори ММФ у потпуности изванредан, за Н1 каже аналитичарка Центра за истраживање јавних политика Тања Јакоби. Наводи да одлив радне снаге сада није присутан

само у високостручном, већ и код средњестручног кадра. Већа права радника види као једно од решења.

"Један од разлога је слаба привреда, други разлог је што су код нас услови рада такви какви јесу - људи просто не желе да раде у оваквим радним односима где се не води рачуна о правима радника и где немате достојанствени рад. Једна од мера, ако гледамо системски, била би то да се побољша функција државе у том делу поштовања Закона о раду, макар оваквог какав имамо, који није баш добар и на страни радника", наводи Јакоби.

А да ли би, како то ММФ предлаже, подизање старосне границе за пензионисање у Србији ублажило тај драматичан пад радне снаге? У Фискалном савету сматрају да такав корак није неопходан.

"Са становишта одрживости пензионог система, сада нема потребе за продужавањем година за одлазак у пензију. Ми смо свој домаћи задатак обавили када смо усвојили нове измене и сада само треба истрајати на донетим мерама. С друге стране, могућа су подешавања у смислу флексибилности, али не под обавезно. То би значило да грађани након пензионисања могу да обављају додатне послове, наравно уколико то желе и уколико за њиховим радом постоји потреба", каже Никола Алтипармаков, члан Фискалног савета.

Стручњаци из ММФ-а наводе да ће земље централне и источне Европе потенцијално увозити радну снагу. Колико је ситуација алармантна, говоре и подаци да је Србију за скоро две деценије напустило око 650.000 људи.

СУБОТИЦА ИНФО

Послодавци углавном поштују право на годишњи одмор

Извор: ТВ Суботица

У већини случајева послодавци омогућавају радницима одлазак на плаћени годишњи одмор, како је регулисано Законом о раду, поручују у Синдикату. Ипак, све чешће се дешава да услед недостатка радне снаге, запослени не могу да оду када би хтели, јер у супротном неће имати ко да обави њихов део посла.

Сезона летњих годишњих одмора је у пуном замаху, а радници које је анкетирала екипа ТВ Суботице кажу да њихови послодавци поштују ово право, на плаћени одмор одлазе како се договоре и додају да нису имали никаквих проблема.

- Задовољан сам. Годишњи ми је у два дела, први део у зимском периоду, а други у летњем периоду- каже један суграђанин.

- Управо сам се јуче вратила из Египта, код мог послодавца редовно могу да користим годишњи одмор, у договору са њим наравно - додаје једна суграђанка.

- У мојој фирми се поштује законски минимум од 20 дана, користиш их кад хоћеш - каже наш суграђанин.

Ипак, није све тако сјајно, тврде у Синдикату. Због све израженијег недостатка радника, људи не могу да користе годишњи одмор када су планирали, већ када се за то укаже могућност. Међутим, како каже председник Савеза самосталних синдиката у Суботици, Милан Поповић, до сада нису имали случај да су морали да иду на суд, већ су их решавали у договору са послодавцима.

- Има проблема око периода коришћења годишњих одмора, а у неким предузећима, запослени су се обраћали да не могу да користе годишњи одмор јер ако оду, нема ко да ради њихов посао, а то су у питању јавна предузећа и установе које имају забрану запошљавања. Послодавац мора

да обезбеди запосленима да користе годишњи одмор, то је законска обавеза - наглашава Поповић.

Право на годишњи одмор регулисано је Законом о раду, а у појединим предузећима кроз колективне уговоре или правилнике о раду. Међутим, већина приватних компанија углавном даје законски минимум од 20 радних дана, док је у јавном сектору то увек више и иде и до законског максимума од 30 дана, прецизира Поповић.